

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Pavla DANIELKOVÁ

Obor: ČJ - ZSV

Název práce v českém jazyce: Severská detektivka: Mezi kriminálním románem, společenskou kritikou a thrillerem

Název práce v anglickém jazyce: Scandinavian crime fiction: Detective novel, social criticism and thriller

Vedoucí práce: Mgr. Ina Píšová

Oponent práce: prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

Diplomová práce Pavly Danielkové zachycuje výrazný fenomén současného jak českého, tak globálního literárního trhu, tzv. *severskou detektivku*. Odvážný pokus vstoupit na málo probádanou půdu této dynamicky se vyvíjející žánrové variace klasické detektivky vychází z autorčina zjevného čtenářského zaujetí a opírá se o otázku, nakolik nabízí severská detektivka svému čtenáři svébytnou, životaschopnou poetiku a nakolik je jen jedním z mnoha módních derivátů klasické detektivky dočasně živěným úspěšným knižním marketingem.

K zachycení kontur severské detektivky načrtává diplomantka v teoretické části (kap. 2) její žánrovou mapu a předkládá přehlednou sondu do vývojové linie žánru, od jeho zakladatelů až po velmi současné podoby detektivky jako *police procedural*. Ačkoliv se tato kapitola může jevit jako poměrně klasické řešení, domnívám se, že k zachycení specifík určitého žánru je genealogické hledisko nejspolehlivější cestou.

Jednou z nesporných kvalit práce je pak promyšlený výběr textů (trilogie *Milénium* Stiega Larsona a volně navazující série detektivek Joa Nesbøho s hlavním protagonistou detektivem Harry Holem), který se v analytické části ukazuje jako plně funkční a reprezentativní. Je zároveň zjevné, že v pozadí předložené analýzy stojí znalost širšího segmentu této literární produkce, se kterou se autorka poměrně zevrubně obeznámila v počátečních stádiích této práce.

Jako interpretační úhel slouží Pavle Danielkové tři kategorie, které se na základě četby nejen analyzovaných textů ukázaly jako nejvýraznější: *postava detektiva* (kap. 6), *výstavba textu* (kompozice a způsob narace v kap. 7) a *element společenské kritiky* (kap. 8). Pomocí nich pak zachycuje specifika severské detektivky, kterými jsou mj. mimořádná psychologická propracovanost postavy detektiva či relativizace motivace kladných a záporných postav skrze introspekce do jejich minulosti, myšlení i nahlížení světa.

V této části se diplomantka projevuje jako citlivý interpret, všímá si i drobných signálů textu a dokáže je zobecňovat (např. spolehlivě identifikuje inspirační zdroje pro jednotlivé postavy

detektivů v kap. 6.1 a 6.2). V této části je patrná i další kvalita práce, provázanost teoretické a analytické části, tedy schopnost aplikovat teoretické poznatky při konkrétním interpretačním výkonu.

Jako velmi zdařilou hodnotím část věnovanou společenské kritice (kap. 8), která se – spolu s pro žánr netypickou psychologickou zpracovaností postavy detektiva – ukazuje jako nejvýraznější rys severských detektivek. Ty se tak profilují jako poměrně explicitní společenskokritický komentář k současnému dění, ať už lokálnímu (švédský sociální systém) nebo globálnímu (etnocentrismus, kritika nadnárodních korporací). Těmito závěry diplomantka ukazuje, že v případě severské detektivky nejde jen o efemérní žánrovou variaci podmíněnou dobrým marketingem či úspěšným filmovým zpracováním, nýbrž že se jedná o žánry s velkým čtenářským potenciálem, neboť zdařile balancují na pomezí čtivého detektivního příběhu a angažované prózy cílící na trvale problematické aspekty západních společností.

Pavla Danielková předložila ucelenou, myšlenkově konzistentní práci založenou na prokazatelně dobré znalosti relevantní sekundární literatury a vnímavém čtení literatury primární. Práce se rovněž vyznačuje potěšitelnou schopností precizně zformulovat vlastní interpretační úsudek.

Jako vedoucí práce bych rovněž ráda ocenila způsob diplomantčiny mimořádně pečlivé a zejména průběžné práce. Pavla Danielková své téma zpracovávala dlouhodobě, s vysokou mírou samostatnosti, na pravidelné konzultace přicházela dobře připravená a předkládala vlastní promyšlené teze. Svě téma rovněž konzultovala s kolegy z Ústavu pro českou literaturu AV ČR, což bylo práci jednoznačně ku prospěchu.

Diplomovou práci s potěšením doporučuji k obhajobě.

V Praze dne .....

.....

Podpis